

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul X nr.110

Februarie 2007

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna februarie 2007	2
<i>Evoluția producției</i>	- Dinamică în continuare pozitivă a producției	3
<i>Stocuri</i>	- Reducere a stocurilor de produse finite; atenuare a dificultăților de aprovizionare cu materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Posibilă întrerupere a trendului descendent al numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Stagnare a prețurilor de producție.....	9
<i>Investiții</i>	- Variație nesemnificativă a dinamicii investițiilor	10
<i>Profitabilitate</i>	- Posibilă revigorare a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

*Tendințe
generale*

Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna februarie 2007

Estimările formulate de managerii intervievați în cadrul sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna februarie sugerează o tendință pozitivă a principalilor indicatori economici din industrie și construcții.

Producția își va menține traiectoria crescătoare, soldul conjunctural¹ acumulând încă 11 puncte procentuale comparativ cu luna ianuarie (până la +37 la sută). O tendință similară se va înregistra și în cazul portofoliului total al comenzilor.

Procesul de absorbție a stocurilor de produse finite va continua în luna februarie, însă cu o intensitate probabil inferioară intervalului precedent, dată fiind reducerea valorii negative a soldului conjunctural (de la -14 la -9 la sută). În privința disponibilului de materii prime, circa 88 la sută dintre participanții la sondaj estimează un nivel normal, situația îmbunătățindu-se față de intervalul precedent, când ponderea a fost de 83 la sută.

Principalii factori de limitare a procesului de producție rămân insuficiența cererii (invocată de 22 la sută dintre respondenți), dar și blocajul financiar, dificultățile de aprovizionare cu materii prime, nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare, evoluția cursului de schimb.

Numărul de salariați va consemna o posibilă întrerupere a tendinței descendente, în condițiile în care circa 64 la sută dintre managerii intervievați nu întrevăd modificări de personal, iar soldul conjunctural a fost marginal pozitiv.

Prețurile de producție se vor menține probabil la un nivel constant, evoluție sugerată de ponderea importantă a răspunsurilor de acest tip formulate de participanții la sondaj (73 la sută). Pentru prima oară în ultimele 12 luni însă, soldul conjunctural a înregistrat o valoare negativă (-9 la sută), astfel încât nu este exclusă posibilitatea unei deflații de mică amplitudine.

Investițiile vor continua să se extindă, însă cu o intensitate scăzută (sold conjunctural +11 la sută). Rata profitabilității este posibil să se îmbunătățească comparativ cu perioada anterioară, în condițiile în care soldul conjunctural s-a majorat de la -1 la +17 la sută.

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Dinamică în continuare pozitivă a producției

În luna februarie, estimările privind portofoliul total al comenzilor pe ansamblul celor două sectoare economice analizate indică menținerea traiectoriei crescătoare. Evoluția este sugerată de majorarea cu încă 5 puncte procentuale a soldului conjunctural pozitiv (până la 27 la sută), ca urmare a creșterii ponderii răspunsurilor favorabile (de la 36 la 43 la sută). Și numărul opiniilor de tip „descendent” a crescut (16 la sută), în timp ce ponderea respondenților care nu întrevăd modificări față de ianuarie s-a restrâns cu 10 puncte procentuale (până la 40 la sută).

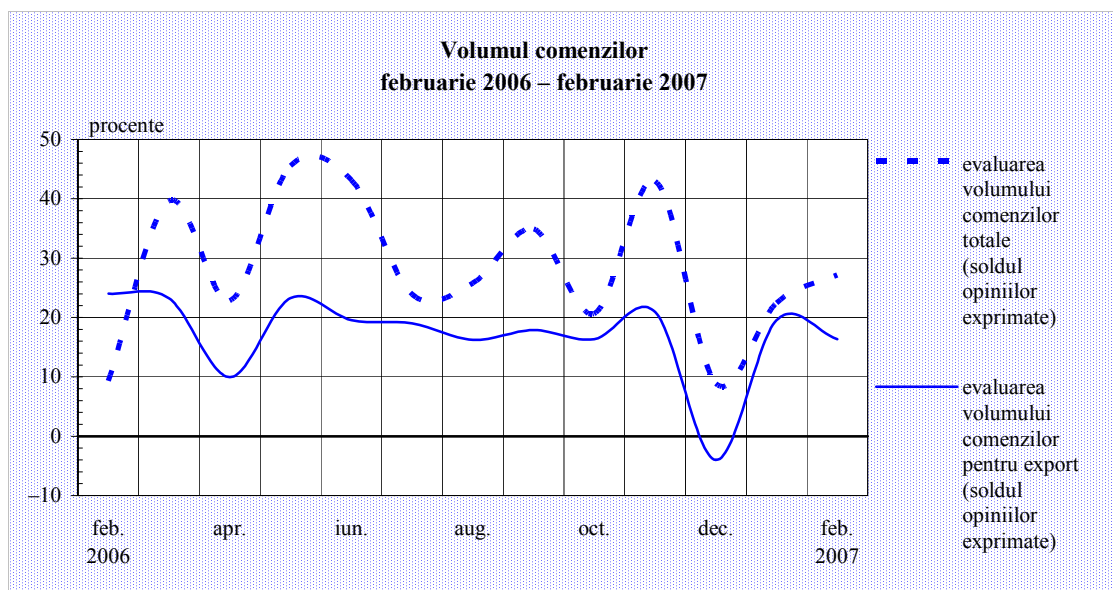
Extinderea volumului total al comenzilor va fi susținută în principal de industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, de industria mijloacelor de transport, de activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (evoluție caracteristică sezonului rece) și de industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale cuprinse între +43 și +64 la sută). Tendința ascendentă va fi însă estompată de încetinirea de ritm anticipată pentru industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (soldul conjunctural pozitiv s-a redus la 6 la sută – mai puțin de un sfert din nivelul lunii ianuarie), dar și de persistența reducerii sezoniere a cererii în sectorul construcțiilor și în industria materialelor de construcții (solduri ale opiniilor de -30 și respectiv -22 la sută).

Evoluții	Ian. 2007	Feb. 2007
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	79%	78%

Și comenzile externe își vor continua evoluția pozitivă, soldul conjunctural reducându-se însă ușor față de intervalul precedent (până la +16 la sută) datorită creșterii ponderii opiniilor negative (10 la sută din totalul răspunsurilor). Circa 26 la sută dintre respondenți anticipează creșteri ale cererii externe, în timp ce stabilitatea portofoliului este estimată de 43 la sută dintre participanții la sondaj.

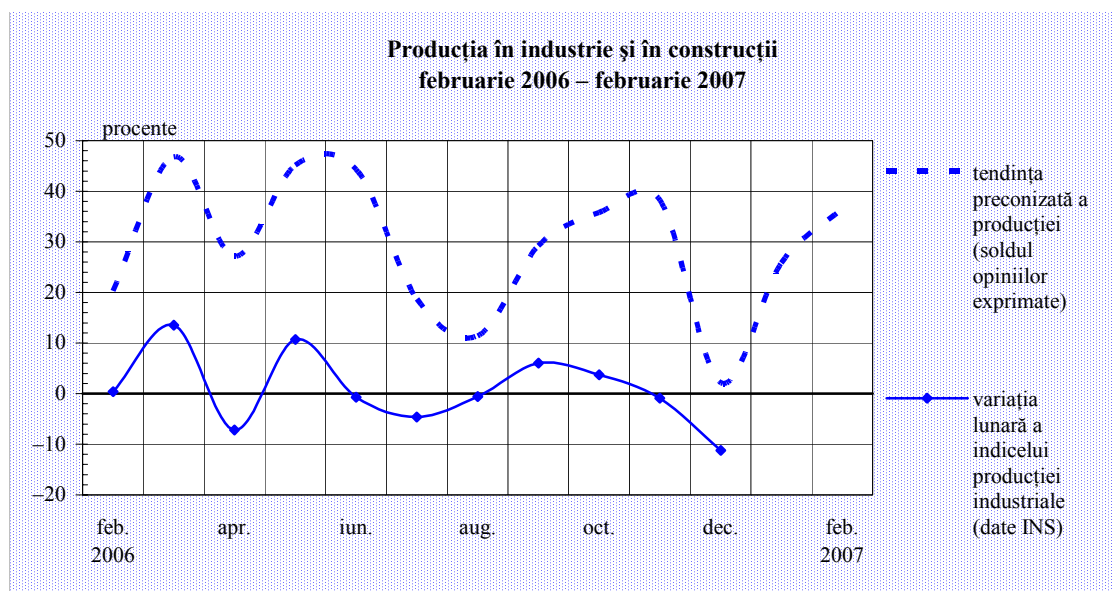
Cu excepția activității de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, toate celelalte ramuri industriale enumerate anterior își vor consolida portofoliul de comenzi pentru export (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 44 și 64 la sută). La extremitatea opusă se va situa industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, caz în care s-a consemnat o deteriorare semnificativă a așteptărilor (soldul conjunctural a fost de -25 la sută, față de +40 la sută în ianuarie).

Creștere a volumului comenzilor

Producția își va continua evoluția favorabilă, soldul conjunctural acumulând încă 11 puncte procentuale comparativ cu luna ianuarie (până la +37 la sută). Circa jumătate din numărul companiilor anticipează extinderea activității, în timp ce o restrângere este întrevăzută de 13 la sută dintre respondenți, iar 37 la sută estimează o producție stabilă.

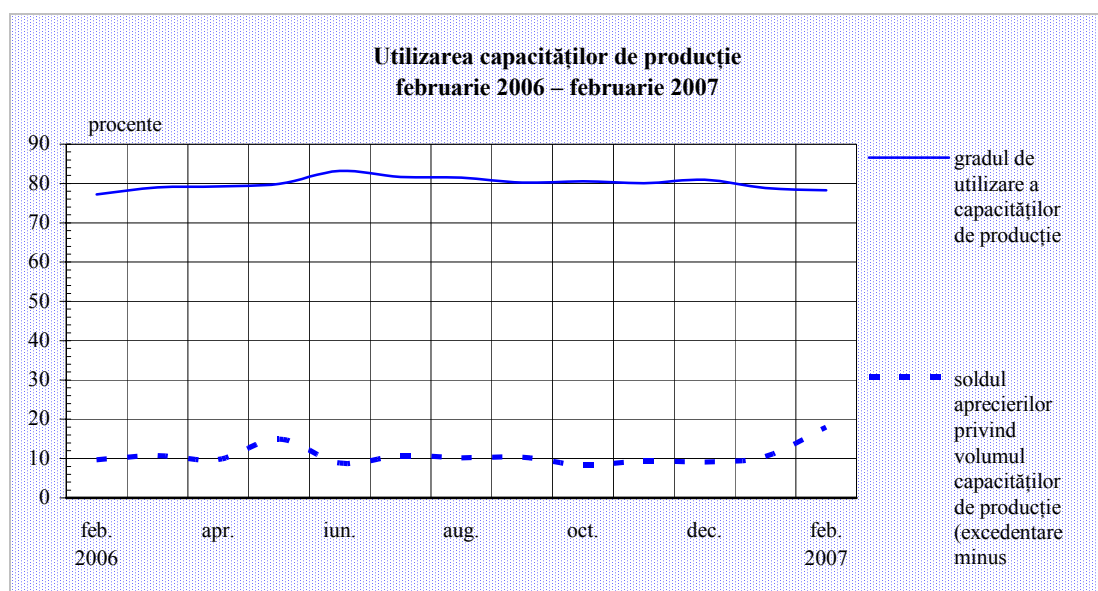
Dinamică pozitivă a producției

Traectoria ascendentă a producției va fi susținută în special de menținerea ritmului pozitiv de creștere din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria mijloacelor de transport și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale cuprinse între +59 și +81 la sută). De menționat este și revigorarea activității din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, din industria de prelucrare a lemnului și din sectorul extractiv (soldurile conjuncturale variază între +29 și +46 la sută, comparativ cu nivelurile destul de modeste din

luna ianuarie). Estimări mai puțin optimiste au fost formulate de companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (posibilă încetinire de ritm, sugerată de diminuarea de peste 4 ori a soldului conjunctural pozitiv, până la 6 la sută), dar și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -36 la sută).

Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție se va situa la un nivel apropiat celui din intervalul anterior (78 la sută). Modificări importante nu se vor înregistra nici în structură – cele mai bune rezultate sunt estimate în industria mijloacelor de transport, în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (între 83 și 88 la sută), iar cele mai modeste în sectorul construcțiilor și în industria materialelor de construcții (62-64 la sută).

Grad ridicat de utilizare a capacităților de producție

În luna februarie, aproximativ 80 la sută dintre participanții la sondaj întrevăd un nivel adecvat al volumului capacităților de producție. Pondere s-a redus cu 6 puncte procentuale față de perioada precedentă, datorită numărului mai mare al opiniilor privind existența unui volum excedent (19 la sută din totalul răspunsurilor). În consecință, soldul conjunctural s-a majorat la +18 la sută. Încetinirea de ritm anticipată pentru producția industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari se va reflecta în consemnarea unor capacități peste nivelul necesar (sold conjunctural: +40 la sută). O situație similară va fi consemnată probabil și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, în activitatea de construcții și în industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între +32 și +41 la sută). Rezultatele cele mai bune în privința corelării programului de producție cu capacitățile existente sunt estimate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, în industria mijloacelor de transport, în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (în opinia a 86 până la 100 la sută dintre respondenții din fiecare ramură).

Stocuri

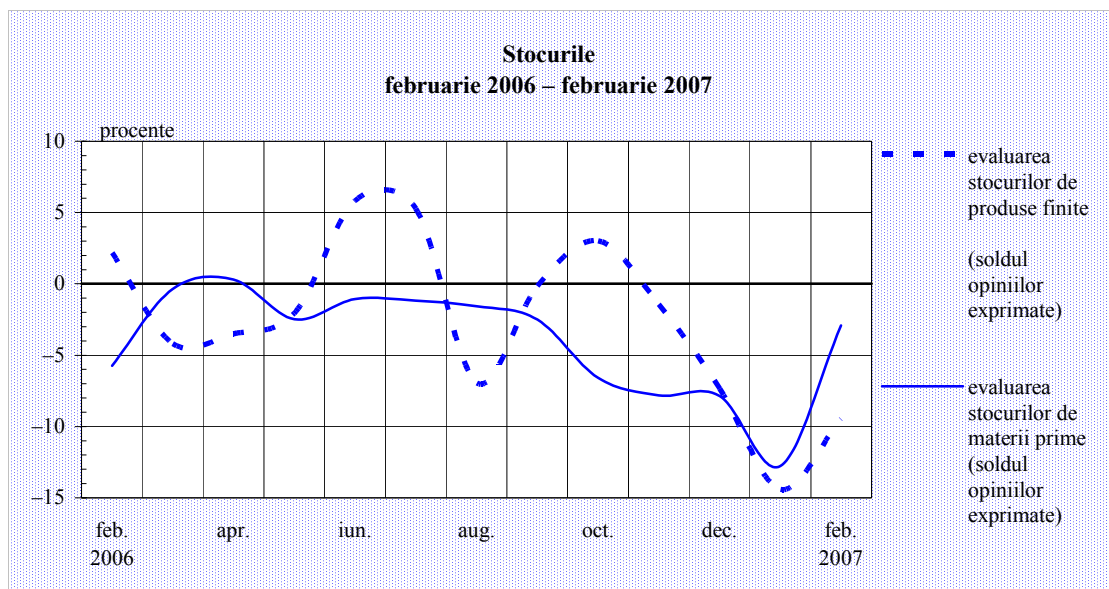
Reducere a stocurilor de produse finite; atenuare a dificultăților de aprovizionare cu materii prime

Procesul de absorbție a stocurilor de produse finite va continua în luna februarie, dar intensitatea sa se va diminua probabil, dată fiind reducerea valorii negative a soldului conjunctural (de la -14 la -9 la sută), datorată ponderii inferioare a opiniilor de tip „descendent” (de la 25 la 21 la sută). Circa 11 la sută dintre respondenți anticipează creșteri de stocuri, în timp ce 57 la sută întrevăd un nivel constant al acestui indicator.

Evoluții	Ian. 2007	Feb. 2007
Stocurile de produse finite	↘	↘
Stocurile de materii prime	↘	↘

Similar lunii ianuarie, tendința descrescătoare a stocurilor de produse finite va fi mai vizibilă în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -55 la sută) și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (-34 la sută). În schimb, o creștere a stocurilor de produse finite este foarte probabilă în industria mijloacelor de transport (+59 la sută). Stabilitatea indicatorului analizat este prevăzută de 91 până la 100 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, din sectorul extractiv și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

Absorbție mai slabă a stocurilor de produse finite; diminuare a problemelor de aprovizionare cu materii prime

În ceea ce privește disponibilul de materii prime, circa 88 la sută dintre participanții la sondaj estimează un nivel normal în luna februarie, situația îmbunătățindu-se față de intervalul precedent (ponderea în ianuarie a fost de 83 la sută). Rezultatul s-a datorat înjumătățirii proporției opiniilor de tip „sub normal” (până la 7 la sută), dar și creșterii celei corespunzătoare variantei opuse de răspuns (4 la sută). În consecință, soldul conjunctural s-a ameliorat de la -13 la -3 la sută.

Procesul de aprovizionare se va desfășura în condiții normale în opinia a 93 până la 100 la sută dintre companiile cu activitate în industria mijloacelor de transport, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Un deficit de materii prime este anticipat în principal în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, în sectorul extractiv și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (solduri conjuncturale cuprinse între -14 și -40 la sută). Merită însă remarcat faptul că în cazul ultimei ramuri situația s-a ameliorat substanțial, 86 la sută dintre companiile de profil estimând dimensiuni normale ale stocurilor de materii prime (față de 60 la sută în ianuarie).

Cererea insuficientă - principala cauză de limitare a producției

*Factori care
frânează
producția*

În luna februarie, aproximativ 22 la sută dintre participanții la sondaj invocă insuficiența cererii drept factorul principal de frânare a activității economice. Similar lunilor precedente, acțiunea acestuia va fi mai vizibilă în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în activitatea de construcții (ponderile în cadrul fiecărei ramuri variază între 38 și 52 la sută). În acest din urmă caz trebuie menționat faptul că, pe segmentul rezidențial, nu se poate vorbi despre un potențial scăzut al pieței de profil, ci mai degrabă despre efectul descurajant indus asupra posibililor cumpărători de nivelul deosebit de ridicat al prețurilor.

O influență nefavorabilă va fi exercitată și de blocajul financiar (în opinia a 9 la sută dintre respondenți), sectoarele mai afectate fiind construcțiile (63 la sută din numărul respondenților cu activitate de acest tip) și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (42 la sută).

O altă cauză de limitare a producției constă în dificultățile de aprovizionare cu materii prime, mai afectate fiind industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (în proporție de 40-42 la sută).

Potrivit opiniei a 8 la sută dintre respondenți, bunul mers al activității va fi afectat de nivelul ridicat al dobânzilor bancare, influența fiind resimțită mai ales de companiile din industria de

prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (25-26 la sută).

Tot 8 la sută este și ponderea opiniilor referitoare la efectul nefavorabil al evoluției cursului de schimb, cele mai ferme răspunsuri în acest sens fiind formulate de respondenții din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria de prelucrare a lemnului și industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (între 23 și 56 la sută).

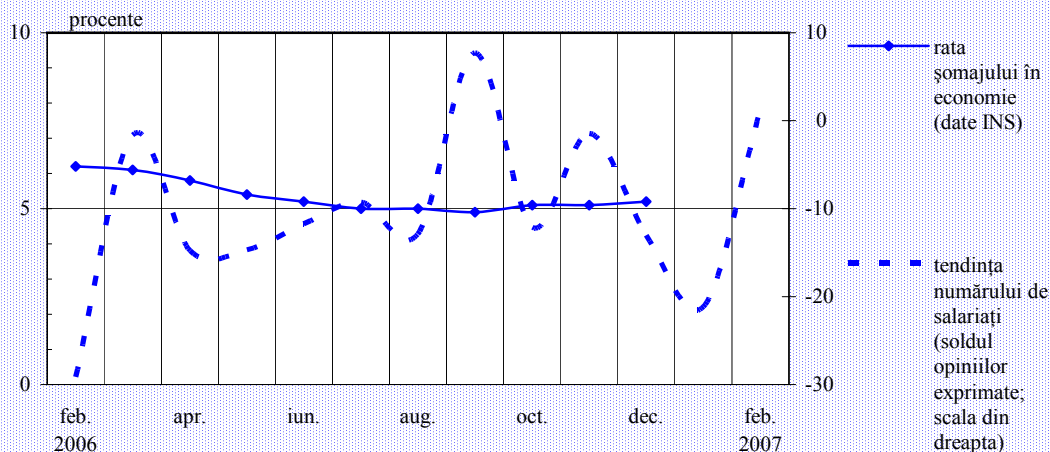
Utilizarea forței de muncă

Posibilă întrerupere a trendului descendent al numărului de salariați

În luna februarie, circa 64 la sută dintre managerii intervievați nu întrevăd modificări de personal; acest rezultat (superior cu 9 puncte procentuale celui din perioada anterioară), coroborat cu nivelul marginal pozitiv al soldului conjunctural, sugerează posibilitatea unei stăgnări a numărului de salariați.

În structură, stoparea traiectoriei descrescătoare a forței de muncă va fi susținută în principal de: (i) angajările anticipate în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +59 la sută, față de -59 la sută în ianuarie); (ii) menținerea dimensiunii personalului în majoritatea companiilor din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (în opinia a 90 la sută dintre respondenți), dar și în toate companiile aparținând unor ramuri cu pondere mai mică în cifra de afaceri a sectorului industrial (industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi); (iii) încetinirea procesului de disponibilizare a personalului în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (soldul conjunctural negativ s-a redus de la -55 la -25 la sută). Reduceri ușoare ale numărului de salariați sunt preconizate și în sectorul extractiv și în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (solduri conjuncturale: -36 la sută, respectiv -24 la sută).

Forța de muncă în industrie și în construcții
februarie 2006 – februarie 2007

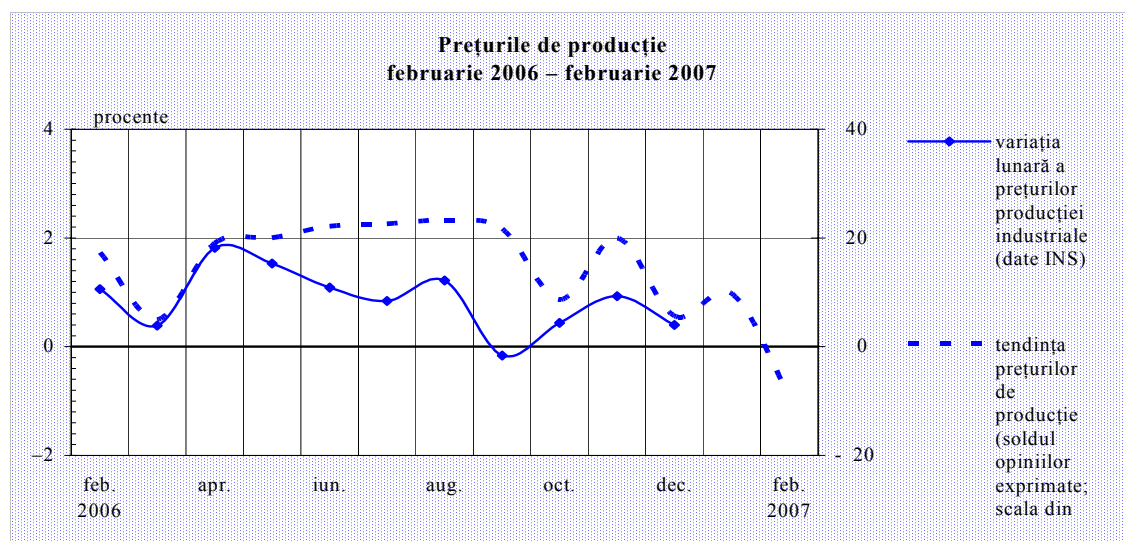

Stabilitate a numărului de salariați

Stagnare a prețurilor de producție

În luna februarie, circa 73 la sută dintre participanții la sondaj estimează menținerea prețurilor de producție la nivelul consemnat în intervalul precedent. Pentru prima oară în ultimele 12 luni însă, soldul conjunctural a înregistrat o valoare negativă (-9 la sută), astfel încât nu este exclusă posibilitatea unei deflații de mică amplitudine.

Stabilitatea prețurilor de producție este anticipată în 93 până la 100 la sută dintre companiile cu activitate în industria mijloacelor de transport, industria alimentară și a băuturilor, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, construcții și industria materialelor de construcții, dar și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. O diminuare a prețurilor este mai probabilă în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, unde soldul conjunctural a scăzut de la +49 la sută la -36 la sută în februarie.

*Nivel stabil
al prețurilor
de producție*

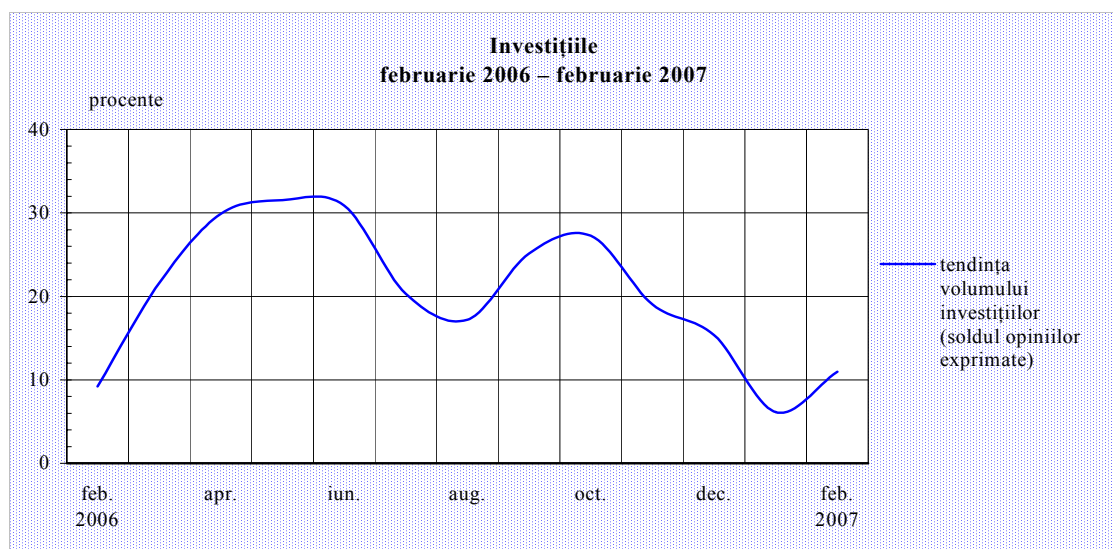
Investiții

Variație ne semnificativă a dinamicii investițiilor

Acumulările de capital își vor menține intensitatea în opinia a 67 la sută dintre managerii intervievați. Soldul conjunktural, deși în creștere cu 5 puncte procentuale față de luna ianuarie (până la +11 la sută), s-a situat în continuare la un nivel relativ scăzut.

Efortul investițional se va accentua mai probabil în industria mijloacelor de transport, în industria de prelucrare a lemnului și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjunkturale pozitive cuprinse între 31 și 58 la sută). Acest indicator se va menține constant în 86 până la 100 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

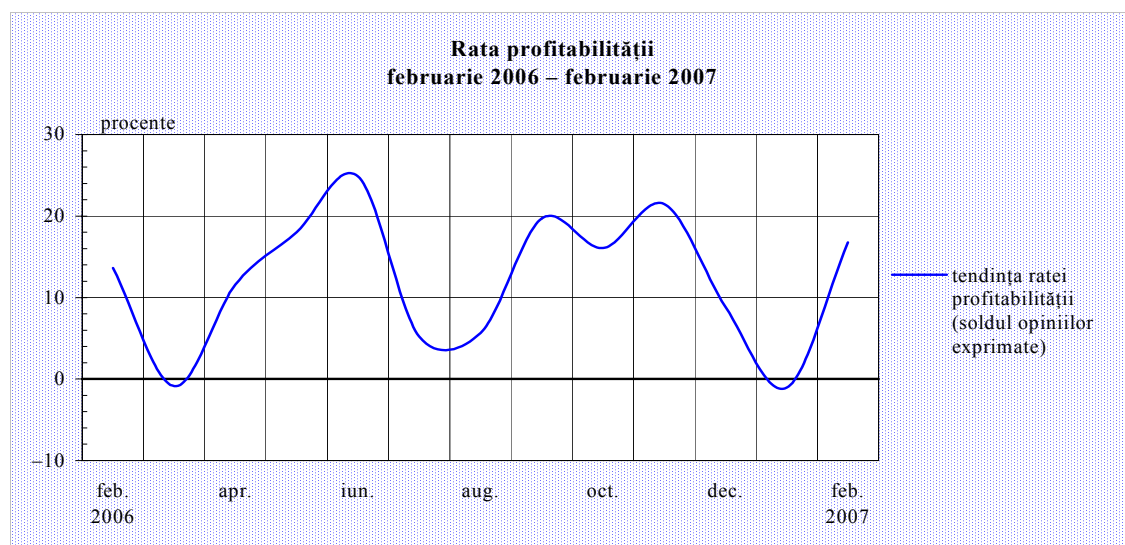
*Modificare
marginală
a investițiilor*

Posibilă revigorare a ratei profitabilității

În luna februarie, performanța economică a sectoarelor analizate se va îmbunătăți, dată fiind majorarea de la -1 la +17 la sută a soldului conjunctural. Variantele extreme de răspuns dețin ponderi de 28, respectiv 11 la sută, în timp ce 59 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale acestui indicator.

Creșteri ale ratei profitabilității sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport, în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (în ultimul caz dinamica atenuându-se însă) – solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 26 și 59 la sută. Stabilitatea indicatorului este estimată de 71-73 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din industria alimentară și a băuturilor, dar și de cvasitotalitatea întreprinderilor din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. O reducere a ratei profitabilității va fi posibilă îndeosebi în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (sold conjunctural: -38 la sută).

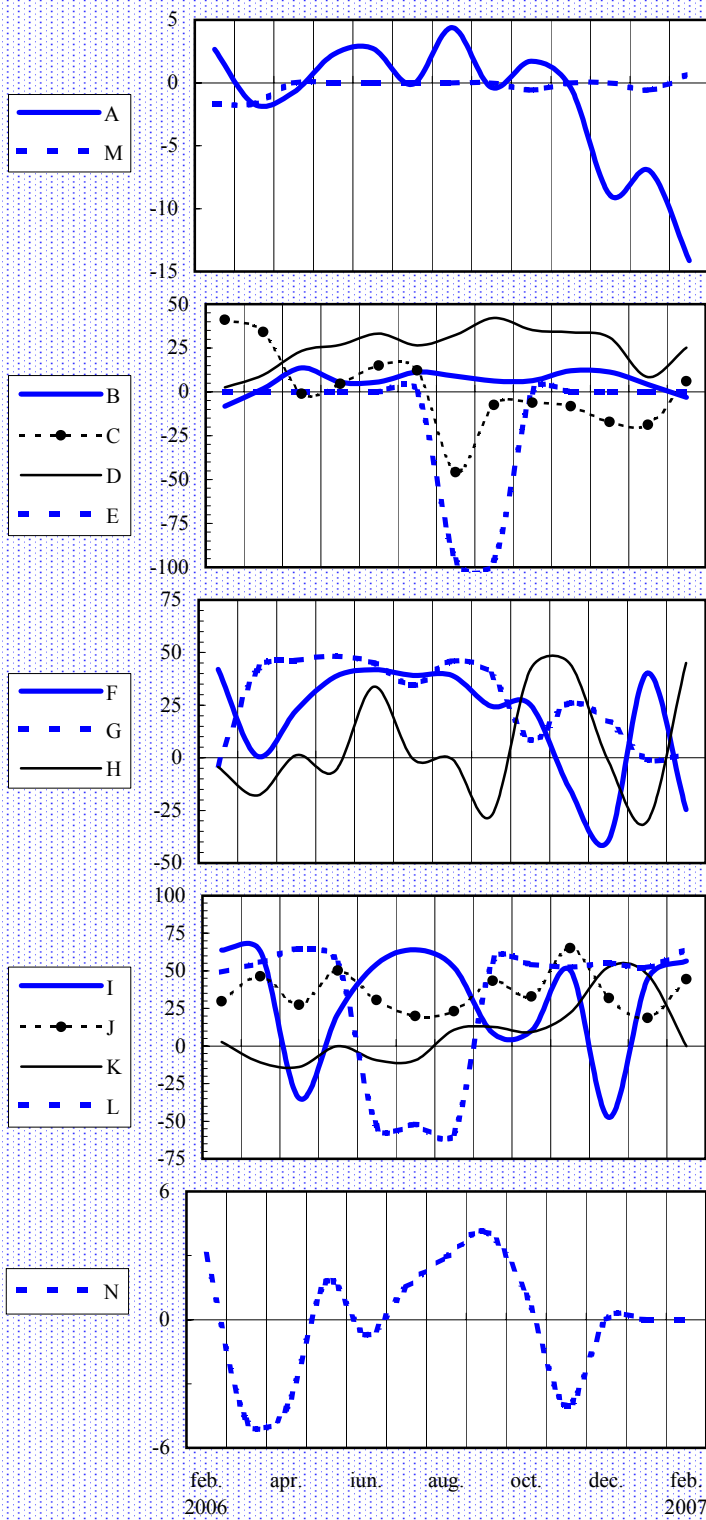
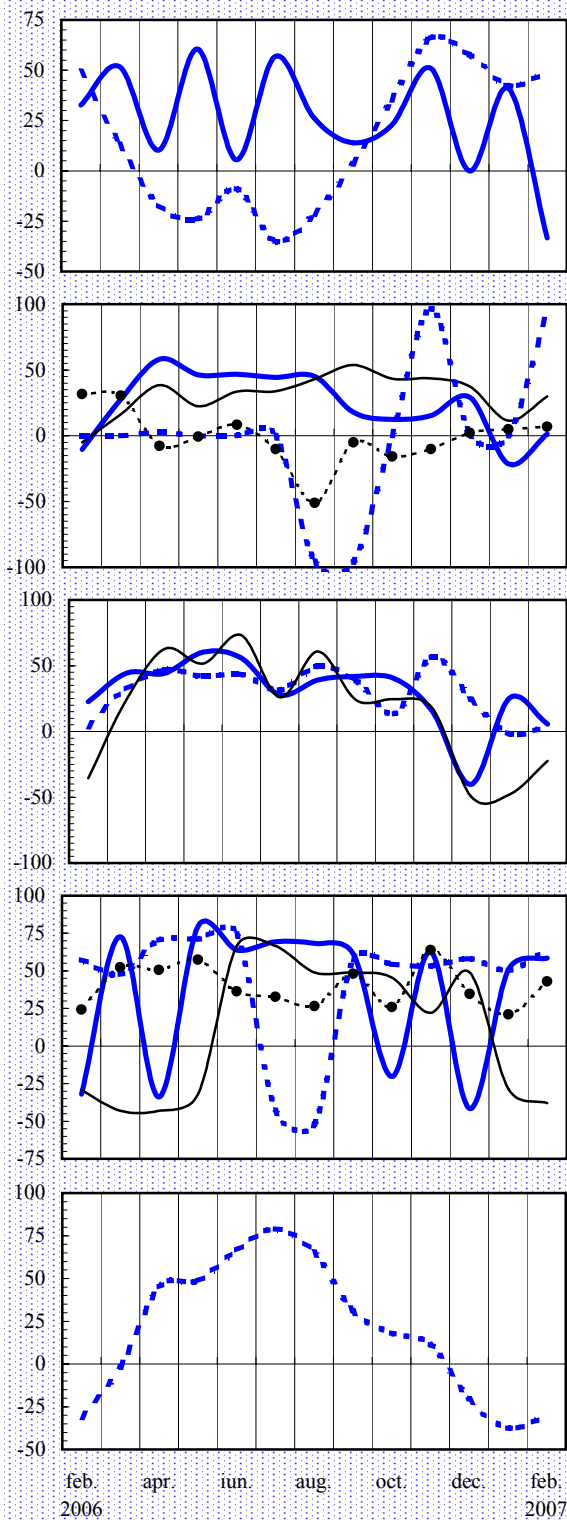
Majorare
a ratei
profitabilității

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

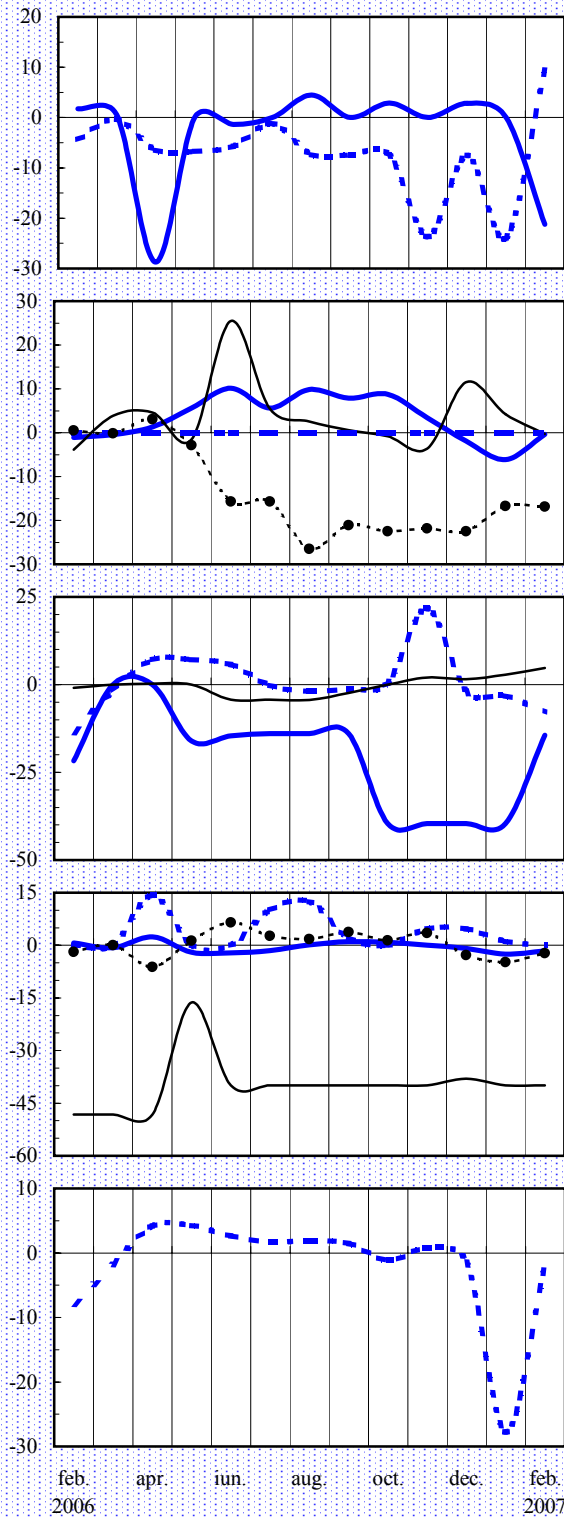

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

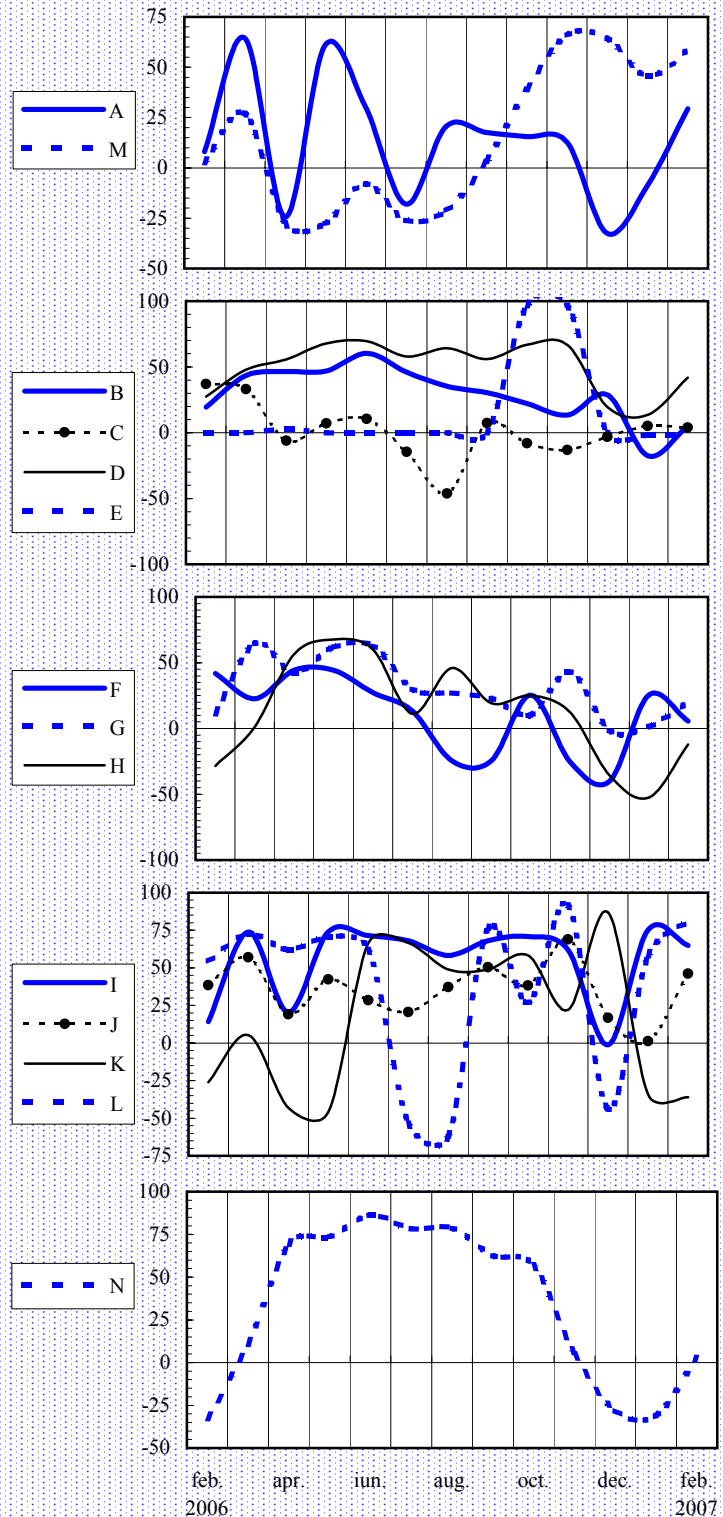
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

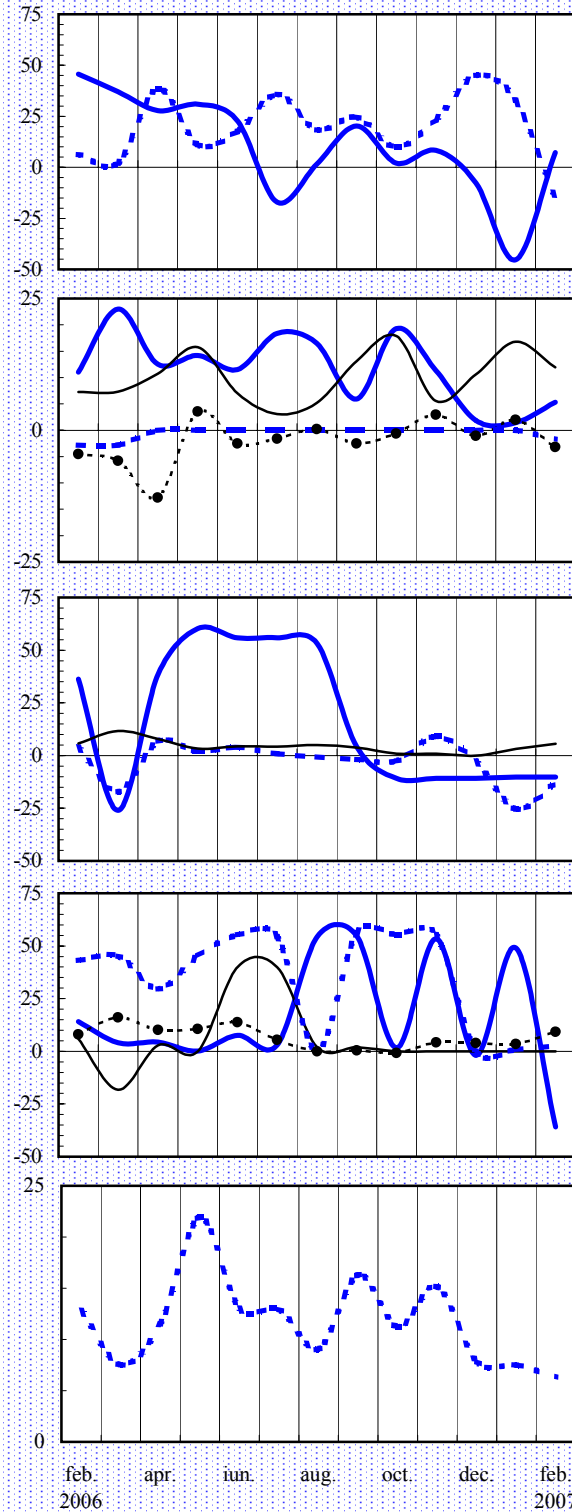

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

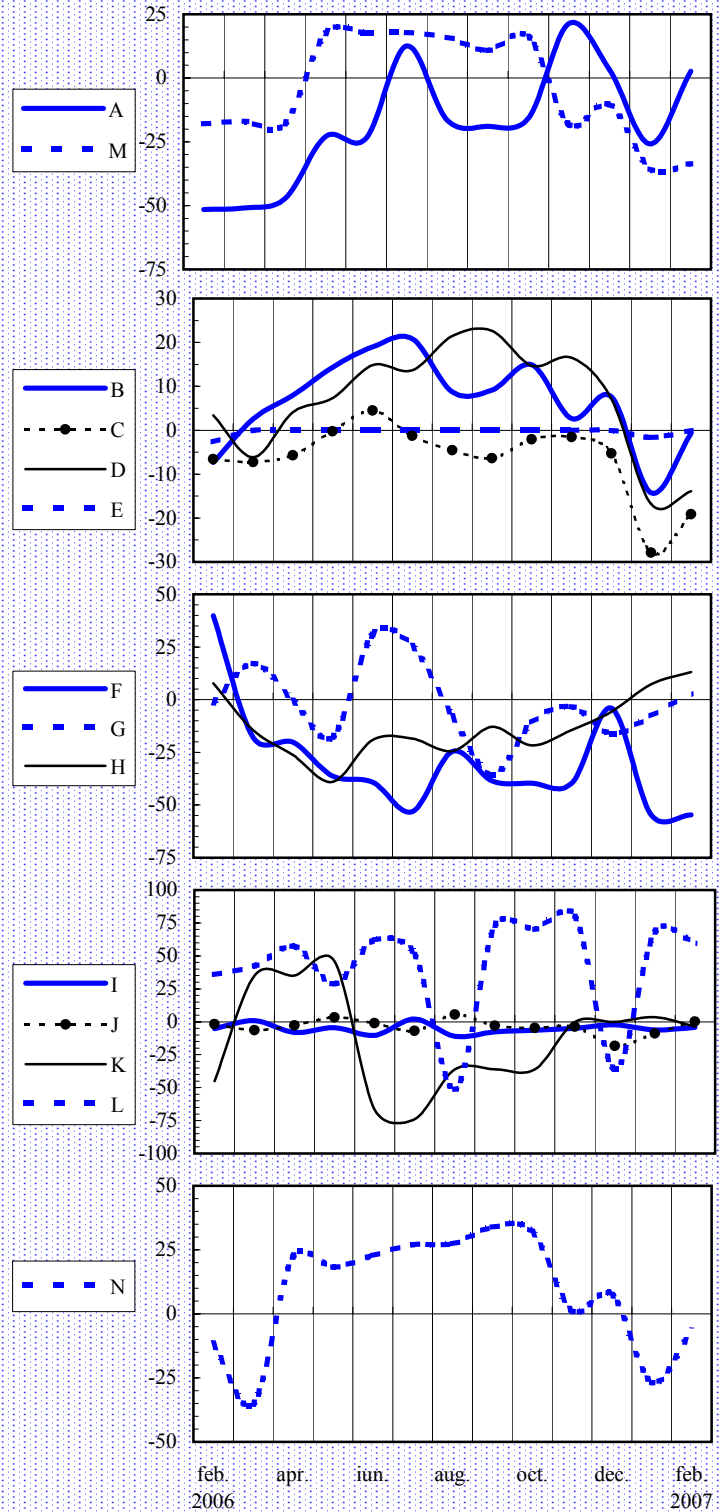
Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

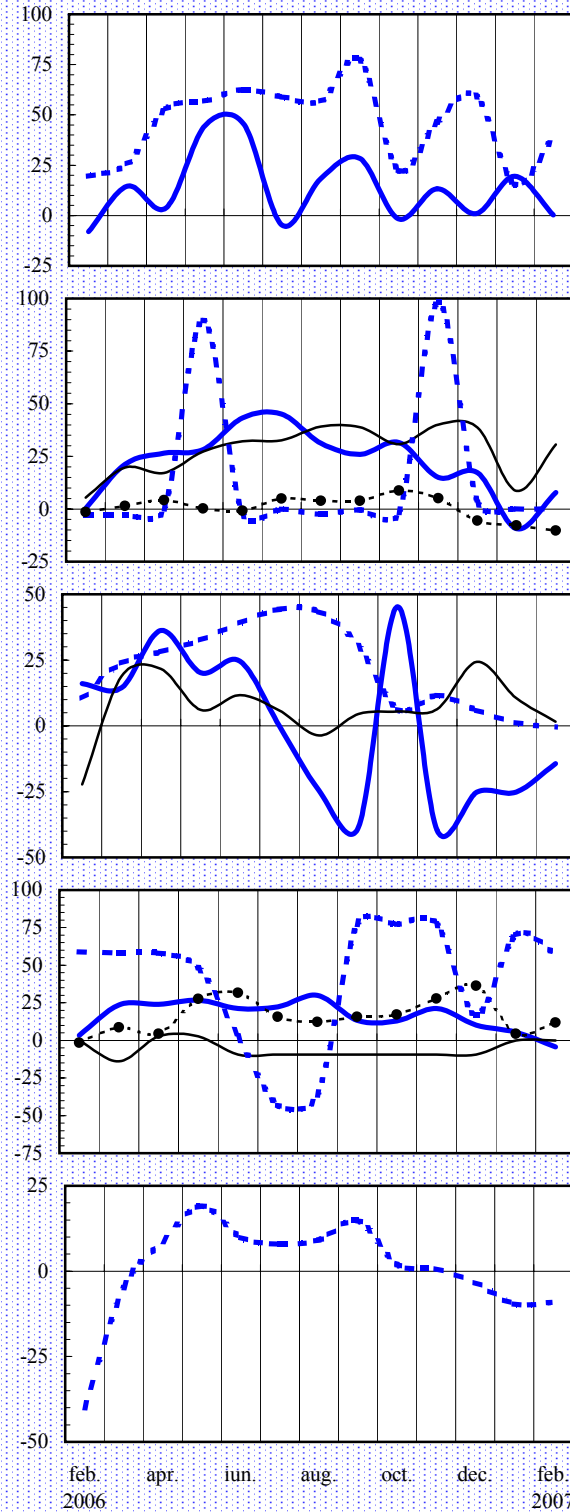

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

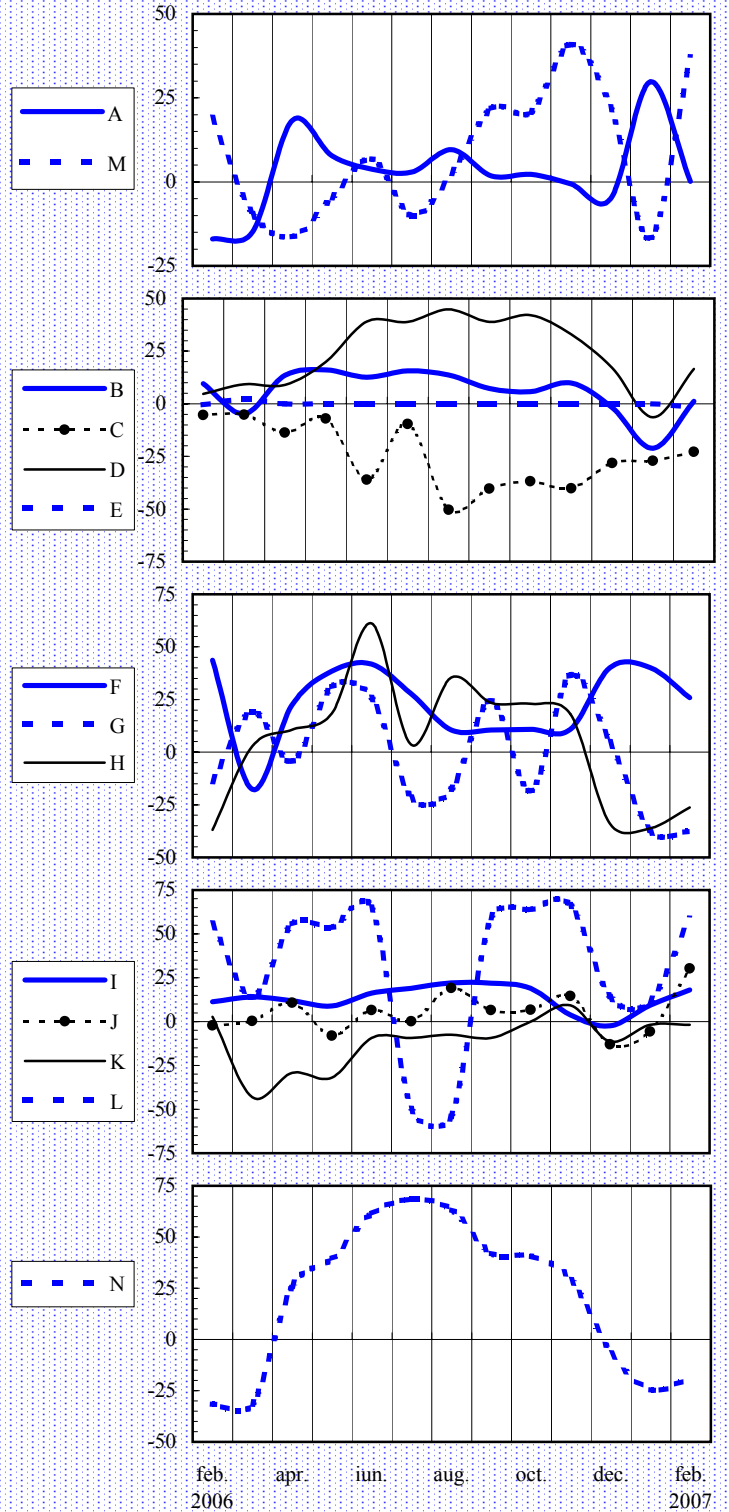
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 23 februarie 2007.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*